

Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 294

1 Φεβρουαρίου 2011

Ἡ πένθιμη νότα

Ιδιότυπο τό σύγχρονο πολιτιστικό μας ἀνάπτυγμα. Κυρίαρχος σχεδιασμός (ἀπό ποῦ μεθοδεύεται;) εἶναι ἡ ὁμογενοποίηση τῶν πολιτιστικῶν ἐνδιαφερόντων καί τῶν ἀναπτυξιακῶν προγραμμάτων, ὥστε νά φτάσουμε στό σχῆμα, στήν ποιότητα καί στίς ἐκφράσεις ἐνός παγκοσμιοποιημένου πολιτιστικοῦ μορφώματος, πού θά καλύψει τήν οἰκουμένη, θά τυποποιήσει τήν καθημερινότητα, θά ἐμπιστευτεῖ τά σκῆπτρα τῆς πανανθρώπινης ἐξουσίας στήν ὑπερδυναμική ὀλιγαρχία καί θά διοχετεύσει τόν πλοῦτο στή λέσχη τῶν Κροίσων.

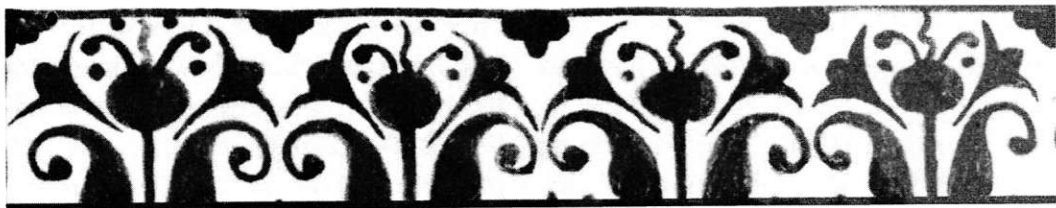
Ποιά συγκεκριμένα κέντρα καί ποιοί ἐπώνυμοι παράγοντες καλλιεργοῦν ἐπίμονα καί μεθοδικά αὐτό τό ὄραμα καί ἐνεργοποιοῦν τοὺς δαιδαλώδεις μηχανισμούς δέν προσεγγίζονται καί δέν ἐπισημαίνονται εὐκόλα. Μέσα στήν ἀσίγαστη τύρβη τῆς σύγχρονης ζωῆς καί στήν πολυπλοκότητα τῶν διάφανων καί τῶν μυστικῶν μηχανισμῶν, δέ βρίσκει κανεῖς τή μυστική δίοδο γιά νά

προσεγγίσει τούς δράστες τῆς παγκοσμιοποιημένης ὁμοιομορφίας, μηδὲ τὸν πῆχυ, γιὰ νὰ ἐκτιμήσει τὴν ἀξία τοῦ ἐγχειρήματός τους. Ὡστόσο, ἡ ἀφειδώλευτη διασπορά τῆς ἀκοίμητης προπαγάνδας σὲ ἀνατολή καὶ σὲ δύση, σὲ βορρά καὶ σὲ νότο, καλύπτει τὴν οἰκουμένη στὸ σύννεφο τῆς ἐλπίδας (ἀληθινῆς ἢ πλαστῆς) γιὰ μιὰ καλύτερη ζωὴ καὶ στρατεύει πρόσωπα καὶ λαοὺς στὸν κοινὸ μόχθο.

Οραμα καὶ μόχθος, δίχως ἀνάσα διαλείμματος, γράφουν τὴ σύγχρονη ἱστορία τῆς παγκοσμιοποιημένης πολιτιστικῆς ἐξέλιξης. Ὅλοι, ὅσοι ἐμπλέκονται στὸ "σύστημα" τῆς ἀδιάκοπης ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνολογικῆς προόδου, βρίσκονται σὲ ἀμείωτη ὑπερδιέγερση. Πολιτικές ἐξουσίες μέ ὑψωμένα τὰ πανό τῆς ἀνάπτυξης, ὁμάδες μελετητῶν δοσμένες μέ πάθος στὴν ἀκάματη ἔρευνα, συνεργεῖα τεχνολόγων μέ πλατεῖα γνώση καὶ ἀξιοθαύμαστη δεξιότητα, πασκίζουν ὅλοι (ὁ καθένας ἀπὸ τὸ δικό του πόστο), συναγωνίζονται καὶ ἀνταγωνίζονται, γιὰ νὰ χαράξουν νέους ὁρίζοντες. Νὰ ἀφήσουν πίσω τους τὸ σημερινὸ ἐπιστημονικὸ καὶ τεχνολογικὸ τεχνούργημα. Καὶ νὰ προχωρήσουν στὸ ἀνοιγμα καινούργιου δρόμου καὶ καινούργιας σελίδας, γνώσης καὶ προσφοράς, πού θὰ φέρει τὴ διάδοχη γενιά σὲ νέα θαυμαστικὴ ἐκλαμψη.

Συνοδοιπόροι καὶ συμπαραστάτες ὅλοι ἐμεῖς (θελητὰ ἢ ἀθέλητα) τῶν συντελεστῶν τῆς ἀένναης ἀλλαγῆς καὶ προόδου, βιώνουμε τὸ θάμβος καὶ ἀνταποκρινόμαστε μέ τὸν ἔπαινο. Ἀποδέκτες τῶν πολλαπλῶν καὶ ἄκρως ἐντυπωσιακῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνολογικῶν εὐεργετημάτων, ἀξιοποιοῦμε, σὲ καθημερινή χρῆση, τίς ἐφευρέσεις τους καὶ τίς προτάσεις τους, καταθέτουμε δηλώσεις εὐγνωμοσύνης καὶ πλέκουμε, μέ χρυσὰ ἐγκώμια, τὸ στεφάνι δόξας τῶν οἰκοδόμων τοῦ πολιτιστικοῦ μας ἀνακτόρου.

Ομως (πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσουμε καὶ νὰ τὸ διαλαλήσουμε καθαρά καὶ ξάστερα) στὴν ἀνηφορικὴ, δοξαστικὴ λιτανεία τοῦ πολιτιστικοῦ μας ἄρματος, δέν ἀπουσιάζει καὶ ὁ ἦχος τῆς πένθιμης νότας. Τῆς ἀντίρρησης καὶ τοῦ ψόγου. Ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, πού ἀπλώνουμε τὸ χέρι, γιὰ νὰ καρπωθοῦμε τὰ ἀγαθὰ τῆς μακραίωνης, ἐπίμονης σπουδῆς τῶν προγόνων μας καὶ τῆς ἐκλεπτισμένης τεχνογνωσίας τους, δέ νοιώθουμε ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τὸ φόρτο τῶν ἀποριῶν, τῶν ἐρωτημάτων καὶ τῶν ἀμφισβητήσεων. Ὅλα

Ἡ αἰνιγματική σιωπή

Αἰνιγματικός, ἀπροσπέλαστος καὶ ἀνεξήγητος, ὁ σημερινός, ἀξιοσέβαστος Ἀρχιεπίσκοπός μας Ἱερώνυμος. Δημόσιος λειτουργός, φορτισμένος μέ τή βαρύτατη ἀποστολική εὐθύνη, νά εὐαγγελίζεται στήν κατακουρασμένη καί ἀπογοητευμένη σύγχρονη ἐκκλησια-

στική σύναξη τή δυναμική ἐμπειρία τῆς ἐλπίδας καί νά σαλπίζει στό ἀνοιχτό γήπεδο τῶν σύγχρονων ἰδεολογικῶν καί κοινωνικῶν ἀνακατατάξεων, τό Εὐαγγελικό μήνυμα, τήν ἀλήθεια καί τήν ἀγάπη, ἐκπίπτει-θεληματικά ἢ ἀθέλητα-στήν παγερή μεθοδολογία τῆς ἀφωνίας καί τῆς ἀπραξίας. Δέ

στροβιλίζονται στό μυαλό μας. Καί ὅλα ἐρεθίζουν τήν ἀκόρεστη περιέργειά μας καί τό στυγνό προβληματισμό μας.

Σᾶς ἐμπιστεύομαι τό πρῶτο, ἐμφαντικό ἐρώτημα, πού προκύπτει καί ἀνακόπτει τόν ὑπερφίαλο ἐνθουσιασμό καί τῶν συντελεστῶν καί τῶν ἀποδεκτῶν τῆς ποικίλης, σύγχρονης προόδου: Τό μοντέρνο πολιτιστικό μας σχῆμα, πού ὀδεύει, μέ ταχύ βῆμα καί ἀκράτητη αὐτοπεποίθηση, πρὸς τό "αὐριο", εἶναι, ὅπως τό ὀραματιζόμαστε καί τό ἀποτιμοῦμε, σταθερή προοδευτική ἀνύψωση σέ πληρέστερη γνώση καί σέ τελειότερη ὀργάνωση τῆς καθημερινότητας; Ἢ, μήπως, μιά προσεκτική ἀναδρομή στά ὀράματα καί στό μόχθο τοῦ παρελθόντος, στό ψυχικό θησαύρισμα τῶν προγόνων μας καί στό ἄρωμα τῆς καθημερινῆς ἀναστροφῆς τους ἀνάψει μπροστά μας πυρσούς φωτός καί μᾶς ἀποκαλύψει λησμονημένα μονοπάτια πνευματικῆς ἀνάβασης καί ὑπαρξιακῆς ὁλοκλήρωσης;

βηματίζει στην κοιλάδα, τοῦ ἀφόρητου πόνου καί τοῦ ἀτέρμονα κλαυθμόνα, μέ τό λαμπερό βλέμμα τῆς χαρισματικῆς ἀποστολικῆς αἰσιοδοξίας. Καί δέν κηρύττει Ἰησοῦν Χριστόν «Ἐσταυρωμένον δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί διά τήν ἡμετέραν σωτηρίαν».

Ἐξ ἴσου-ἴσως καί περισσότερο-αἰνιγματικός ἀποδεικνύεται ὁ μακαριότατος Ἱερώνυμος καί ὅταν, ἐκ τῶν περιστάσεων ἢ ἐκ τῆς δέσμης τῶν ἀποριῶν, πού τοῦ κατατίθενται, ἀναγκάζεται νά αἰτιολογήσει τήν ἀφωνία του καί νά τήν ἰχνογραφήσει ὡς ἔκφραση ἰδιάζουσας σύνεσης καί ὡς πρακτική εὐθυγραμμισμένη στίς προδιαγραφές τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου.

Κατά τήν πρώτη περίοδο τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του προβολῆς, ὁ λαός τόν παρακολουθοῦσε μέ ἐνδιαφέρον, μέ ἀμεροληψία καί μέ ἀγάπη. Σπούδαζε τήν κάθε του κίνηση. Καί κατέγραφε, στό ἀρχεῖο τῆς ψυχῆς, τίς θετικές ἢ τίς ἀρνητικές ἐκτιμήσεις του.

Μέ τόν καιρό, οἱ προσδοκίες συμπίεστηκαν. Οἱ ἐλπίδες πνίγηκαν στήν καταιγίδα τῆς ἀπογοήτευσης. Καί τό ὄραμα μιᾶς ἀνατολῆς στή σκοτεινὴ ἔδρα τῆς σύγχρονης Συνοδικῆς ἀπαξίας, μεταλλάχτηκε σέ πικρία καί σέ πεποίθηση, ὅτι ὁ παγερός χειμώνας, πού τύλιξε τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἔχει μήκος καί ὅτι ἡ χαρισμα-

τική παρρησία τῶν Ἐπισκόπων Της εἶναι μιά προσδοκία, πού παραπέμπει στό αὐριο ἡ-ἐνδεχομένως-στό μεθαύριο.

Ἡ ἀποκρυσταλλωμένη πιά ἐκτίμηση τοῦ λαοῦ, πού ἤχεϊ, πένθιμα, ἀπό τή μιά ἄκρη τῆς πατρίδας μας ἴσαμε τήν ἄλλη, ἔχει βαρύνει στήν ψυχὴ τοῦ Συνεπισκόπου ἀδελφοῦ Ἱερώνυμου. Καί-εὐκαιρίας δοθείσης-καταβάλλει προσπάθειες νά τήν ἀποκαθάρει ἢ, ἔστω, νά τήν ἀποσεισεί.

Ἄν ἦταν ὀπλισμένος μέ θάρρος καί μέ διαύγεια κρίσης, δέν θά χρησιμοποιοῦσε, ὡς ἐργαλεῖο, τή σιωπή, γιά νά καλύψει τοὺς φόβους του καί τήν ἀπραξία του. Ἄν ἐγκαίρως μετροῦσε τά ἡγετικά του προσόντα, πού δέν ἀνηφορίζουν διακριτικά καί ἀποτελεσματικά ἀπό τή μηδενικὴ στάθμη καί πού δέν ἀντέχουν στίς ἐντάσεις τῆς ἐποχῆς καί στίς δολοπλοκίες τῶν «ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν», ἢ δέν θά ἔμπαινε στήν κούρσα τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς διαδοχῆς ἢ, στήν πρώτη θύελλα, μετά τήν ἀνάληψη τῶν βαρύτατων εὐθυνῶν, θά κατέθετε στήν τράπεζα τῶν Συνοδικῶν Συνεδριάσεων τήν παραίτησή του καί θά ἀποσυρόταν, δικαιωμένος καί τιμημένος, στή σιωπὴ τῆς ἡσυχαστικῆς ὑπέρβασης.

Ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδείχτηκε, ὅτι δέ διαθέτει μιά τέτοια ἀντοχή. Ὁ μαγνήτης τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου τόν κρατάει αἰχμάλωτο. Ὅποτε, ὅταν συνειδητοποιεῖ τὰ συμπτώματα τῆς ἀνημποριᾶς του ἢ ὅταν φτάνουν στήν ἀκοή του τὰ πικρά σχόλια τῆς λαϊκῆς πλειοψηφίας, περιορίζεται στό σχεδιασμό καί στή δημοσιοποίηση μιᾶς φτηνῆς, διάτρητης ἀπολογίας, πού δέν εἶναι τίποτα ἄλλο, παρά μιά ἀδέξια μετάλλαξη τῆς ἀδυναμίας σέ δύναμη καί τῆς πνιγρῆς φοβίας σέ ἀρετή.

Μέ πρόσφατο δημοσίευμα ἔχω ἐνημερώσει τούς ἀναγνώστες μου, γιά μιά ἀπό τίς ἀφελεῖς δοκιμές, πού ἔκανε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος, νά ἐμφανίσει τό μαῦρο ὡς λευκό καί τή φοβική ἀφωνία του ὡς λειτουργία καλλιεργημένης καί ἐξαγιασμένης σύνεσης.

Κατά τήν τελετή τῆς εἰσδοχῆς τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τόλμησε νά καταθέσει μιά τολμηρή δήλωση αὐτοδικαίωσης:

"Πολλοί ἐπιδιώκουν νά μᾶς παρουσιάσουν ἄφωνους" ὑπογράμμισε. Καί πρόσθεσε: "ὅμως ἀγρυπνοῦμε καί παρακολουθοῦμε σοβαρά καί ὅπως πρέπει ὅλα τὰ θέματα. Ἡ μάχη καί ὁ ἀγώνας πρέπει νά γίνονται συστηματικά καί οὐσια-

στικά, ὄχι γιά τό θόρυβο καί τό φαίνεσθαι, ἀλλά γιά τό εἶναι καί τό ἀποτέλεσμα".

Τό ἐπιχείρημα αὐτό-τό ἀποκρυπτογραφοῦν οἱ «μεμυημένοι»-εἶναι ἀντλημένο ἀπό τό ντοσιέ τῆς δημοσιογραφικῆς ἐξαπάτησης. Κάποιοι ἀπό τούς πρωτοετεῖς φοιτητές, νέοι ἄνθρωποι, πού δέν ἔχουν πυκνή ἀναστροφή μέ τούς κύκλους τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαπλοκῆς καί λιπαρή γνώση τῶν μηχανισμῶν τῆς ἱντριγκας, ἴσως νά διολίσθησαν σέ ἔκσταση θαυμασμοῦ, ὅταν ἄκουσαν τή δειλὴ ἀρχιεπισκοπικὴ ἐπιφύλαξη καί νά ἀποσύρθηκαν στή σκιά τῆς προσδοκίας, ἴσαμε νά πληροφορηθοῦν τὰ συμπεράσματα τῆς σοβαρῆς(!!!) μελέτης τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν Συνοδικῶν Συνεργατῶν του καί τίς θαρραλέες(!!!) παρεμβάσεις τους στόν κοινωνικό ἀναβρασμό.

Ὁ χρόνος, πού πέρασε, ἀπὸ τήν κατάθεση ἐκείνης τῆς δήλωσης τοῦ κ. Ἱερώνυμου, ἴσαμε σήμερα, δέν εἶναι λίγος. Καί ἡ νεκρική ἀφωνία, πού περπάτησε καί ἐξακολουθεῖ νά περπατάει στήν ἐκκλησιαστικὴ στράτα, εἶναι ἀρκετή, νά πείσει τούς πρωτοετεῖς φοιτητές, ἀλλά καί τούς πρωτοετεῖς μαθητές τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ὅτι ἡ ἀφωνία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου δέν εἶναι μέτρο σύνεσης καί προσωρινή στάθμευση γιά περισσότερη μελέτη καί γιά προσεκ-

τικότερο άνεφοδιασμό γνώσεων καί έμπειριών, αλλά δειλή απόκρυψη καί πλάγια φυγή από τήν έστία τής κοινωνικής διαπάλης.

Ό κ. Ίερώνυμος, κατά τό διάστημα, πού μεσολάβησε, έμφανίστηκε πολλές φορές μέ τό ράσο καί μέ τά έμβλήματα τής ύπεροχικής άρχιεπισκοπικής άξίας, αλλά δέν άκούστηκε, οϋτε μιά φορά, νά άπευθύνεται στό λαό, ταπεινά καί έξομολογητικά. Νά τόν ένημερώνει γιά τά στραβοπατήματα τών ποιμένων του, έκφράζοντας τή λύπη του καί καταθέτοντας τό στεναγμό του. "Η νά τόν παρηγορεΐ, μέ τήν έξαγγελία έξαγιασμένης πρακτικής, ίκανής νά ανακόψει τό ρεύμα τών έκκλησιαστικών σκανδάλων, πού καταρρακώνουν τό κύρος τής Συνοδικής ήγεσίας καί θά έγκαινίσει συμπεριφορές Πατερικής σοβαρότητας καί αγιότητας καί ποιμαντικά προγράμματα, πού θά φέρουν τό πνεϋμα τής Πεντηκοστής στίς καταπονημένες κοινωνίες μας καί τά προβλήματα τής σκοτεινής έποχής μας στό φως καί στήν καθαρότητα τής Άποστολικής άνοιξης.

Τίποτα από αυτά δέν έκανε ό κ. Ίερώνυμος. Στούς μήνες, πού κύλησαν, διαχειρίστηκε, έγωκεντρικά καί άναποτελεσματικά, τήν άφωνία του καί τήν άπραξία του.

Μετά από ένα σιωπηρό δίμηνο ό «σεπτός» Προκαθήμενός μας κατάθεσε μιά έντελώς διάφορη διαλεκτική έπικάλυψη τής άρρωστημένης πρακτικής του.

Πολυπληθής ομάδα ανήσυχων νέων ανθρώπων, μαθητών καί εκπαιδευτικών του Κολλεγίου Θεσσαλονίκης τόν έπισκέφθηκε καί άπλωσε στό τραπέζι του διαλόγου καί τής ένημέρωσης μιά σειρά έρωτηματικών, σχετικών μέ τά ποικίλα ρεύματα, πού διαμορφώνουν τήν έπικαιρότητα καί μέ τίς δυνατότητες οδηγητικής προσφοράς τής Έκκλησίας στήν ανήσυχη καί πολλαπλά προβληματισμένη νεότητα. Άνάμεσα στά πολλά, ήταν καί ή άπορία, πού προκαλεΐ στή σύγχρονη, άνοιχτή, κοινωνία ή μελαγχολική ένδοστρέφεια του Προκαθήμενου τής έλληνικής Όρθόδοξης Έκκλησίας Ίερώνυμου καί ή άδικαίωτη σιωπή του.

Μεταφέρω ένα άπόσπασμα από τό ρεπορτάζ του δημοσιογράφου Κώστα Ζαφειρίου, πού δημοσιεύτηκε στήν έφημερίδα ESPRESSO στίς 23 Νοεμβρίου 2010:

«Ό Άρχιεπίσκοπος, ό όποιος συνομίλησε γιά άρκετή ώρα μέ τά παιδιά... άπαντώντας στίς έρωτήσεις τών μαθητών "γιά ποιό λόγο άποφεύγει τή δημοσιότητα", άνέφερε τρείς λόγους: "Ο πρώτος είναι ό εύαγγελικός λόγος πού λέει πώς όταν κάνεις κάτι καλό, τό ένα χέρι

νά μὴν ξέρει τί κάνει τό ἄλλο".

"Ὁ δεύτερος λόγος", τόνισε, "εἶναι ὅτι πέρασα τά ἐβδομήντα χρόνια καί ἔχω κουραστεῖ ἀπό τά λόγια. Ἐγώ ἐπiléγω νά δημιουργοῦμε πρῶτα μερικά ὁμορφα πράγματα καί νά μιᾶμε".

"Ὁ τρίτος λόγος" κατέληξε ὁ κ. Ἱερώνυμος, "ἡ σιωπή εἶναι κάτι πῶ οὐσιαστικό στή ζωή μας. Τά πολλά τά λόγια τά παίρνει ὁ ἀέρας. Ἡ κραυγή τῆς σιωπῆς εἶναι ἡ πῶ δυνατή ἀπ' ὅλες".

Αὐτή ἦταν ἡ ἐκμυστήρευση τοῦ κ. Ἱερώνυμου μπροστά στήν ἀνήσυχη νεολαία. Μέ αὐτή τήν παρερμηνευμένη καί παραποιημένη Εὐαγγελική διαλεκτική θεώρησε, πῶς μπορεῖ νά ἐπικαλύψει τό τραγικό ἔλλειμμα τῆς-κατά συνθήκη-ἡγετικῆς προσωπικότητάς του καί νά πείσει τά παιδιά, ὅτι ἀποφεύγει τό δημοσιογραφικό ντόρο, γιά νά ἀναδείξει τό μεγαλεῖο τῆς ταπείνωσης.

1. Ἡ πρώτη ἐρμηνεία του δέν εἶναι τίποτα ἄλλο, παρά μιά στρέβλωση τῶν λόγων τοῦ Κυρίου μας, πού τήν ἐπιχειρεῖ, γιά νά δικαιολογήσει τίς δικές του πνευματικές καί ἠθικές στρεβλώσεις.

Ὁ Κύριός μας δίδαξε, ὅτι δέν πρέπει τό ἀριστερό χέρι νά γνωρίζει τί κάνει τό δεξιό, ὅταν αὐτό ἀπλώνεται, γιά νά προσφέρει ἐλεημοσύνη.

«...Σοῦ δέ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μή γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, ὅπως «ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ καί ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδοῖσει σοι ἐν τῷ φανερῷ» (Ματθ. στ' 3-4).

Ἡ ἀπλή ἀνάγνωση αὐτῆς τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς, ἀκόμα καί ἀπό ἀνθρωποστερημένο τῆς πρωτογενοῦς παιδείας, πού δέν εἶναι ἐξοικειωμένος μέ τή μελέτη τῶν ἱερῶν Κειμένων, πείθει, ὅτι ὁ Κύριός μας ἀναφέρεται, ἀποκλειστικά καί μόνο, στή συγκεκριμένη πράξη τῆς ἐλεημοσύνης. Ἡ προσφορά συμπαράστασης καί ὑλικῆς βοήθειας σέ πρόσωπα, πού βρίσκονται σέ περιπέτεια καί σέ στέρηση, εἶναι ἔκφραση τοῦ βαθύτατου θησαυρίσματος τῆς ἀγάπης καί πρέπει νά ἐπενδύεται μέ τή σεμνότητα καί τή σιωπή. Ἡ κοινοποίηση καί ἡ διασάλπηση τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀδελφοσύνης, μαρτυροῦν ἀρρωστημένη ὑποκρισία καί στόχευση αὐτοπροβολῆς καί αὐτοδιαφήμισης.

Τό ἀποστολικό, χαρισματικό ἀνοιγμα πρὸς τήν εὐρύτατη παρεμβολή τῆς Ἐκκλησίας καί πρὸς ὅλο τόν κόσμο, εἶναι λειτουργήμα, πού τό ἀσκοῦν, μέ δέσμευση γνησιότητας καί πιστότητας, οἱ κατά καιρούς ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ διάδοχοι τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καί τῶν φωτισμένων Πατέρων

μας. Αὐτοί εἶναι «κεκλημένοι» καί ἐπιφορτισμένοι μέ τήν εὐθύνη νά μεταφέρουν τό μήνυμα τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀνάστασης ἀπό τή μιά ἄκρη τῆς οἰκουμένης ἴσαμε τήν ἄλλη. Νά ἀναζητοῦν, μέ πατρικό πόνο τά χαμένα πρόβατα καί νά τά ἐπαναφέρουν στό θερμό κλίμα τῆς πατρικῆς ἀγάπης. Ἡ ἐντολή τοῦ Κυρίου μας πρὸς τοὺς ποιμένες, δέν τοὺς δίνει τό δικαίωμα νά ἀποσύρονται στήν ἀφωνία καί στήν ἀπραξία. Τοὺς ὑποχρεώνει νά ξανοίγονται στόν κόπο καί στήν περιπέτεια, γιά νά σώσουν τίς πλανεμένες ὑπάρξεις.

Ἄν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος ἀποσύρεται ἀπὸ αὐτὴ τὴ σοβαρὴ ὑπευθυνότητα τῆς ἀνοιχτῆς ἀποστολικῆς μαρτυρίας καί ἀπὸ αὐτόν τόν ἐπώδυνο μόχθο τῆς διδασχῆς, μέ εἰλικρινή πρόθεση, γιά νά μὴ παραβιάσει τὴ δέσμευση τῆς σιωπῆς, πού ἐπιβάλλει ὁ Κύριος στὶς πράξεις τῆς ἐλεημοσύνης, ἀποδεικνύεται ἄγευστος τῆς πλουσιότητας, φωτισμένης καί καταξιωμένης ἐρμηνείας τῶν Ἱερῶν κειμένων, πού μᾶς κληροδότησαν οἱ ἅγιοι Πατέρες μας καί ἐπιπόλαιος πλαστογράφος τῆς λέξης «ἐλεημοσύνη».

Ἄν αὐτοπαραδίδεται στήν πλαδαρότητα τῆς ραστώνης, ἐθισμένος στήν ἀπόλαυση τῶν προνομίων καί τῶν ἀυξημένων τιμῶν, πού προσφέρονται-κατὰ παρά-

δοση-στό ὑψηλό του ἀξίωμα καί συνειδητὰ ἐπικαλύπτει τὴ ραστώνη του καί πλέκει τὴν αὐτοδικαίωσή του μέ κάποιες διδαχές τοῦ Κυρίου μας, ἡ πράξη του ἐγγράφει στὴ σύγχρονη ἱστορικὴ βίβλο αἵρεση, πού ἀλλοτριώνει τό φρόνημα τῶν ποιμένων καί ἐκφυλλίζει τό ὑψηλό διακόνημά τους.

Θά περάσω στό δεύτερο, ἀπολογητικό ἐπιχείρημα, πού ξεδίπλωσε ὁ σεβαστὸς διαχειριστὴς τῆς πρωτόθρονης ἑλληνικῆς ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας Ἱερώνυμος, γιά νά ὑπερασπιστεῖ καί νά δικαιώσει τὴν ἀφωνία του καί τὴν ἀπραξία του μπροστὰ στήν ἀπορημένη ὁμήγουρη τῶν νεαρῶν ἐπισκεπτῶν του.

Εἶπε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος: *Ὁ δεύτερος λόγος εἶναι ὅτι πέρασα τὰ ἐβδομήντα χρόνια καί ἔχω κουραστεῖ ἀπὸ τὰ λόγια. Ἐγὼ ἐπιλέγω νά δημιουργοῦμε πρῶτα μερικὰ ὁμορφα πράγματα καί νά μιᾶμε*."

Ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς ἐπιδέχεται διπλὴ ἀνάγνωση καί διπλὴ ἐρμηνεία. Καί ποιά ἀπὸ τίς δυὸ ἐκφράζει τὸν ἀγαπητὸ Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο; Ἄραγε, κουράστηκε ἀπὸ τὰ πολλὰ λόγια, τὰ πλαστὰ ὄνειρα καί τίς μακρόσυρτες ὑποσχέσεις, πού κάποιοι ἄλλοι, κάποιοι εὐφάνταστοι ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοὶ ἢ κάποιοι προβε-

βλημένοι παράγοντες του κοινωνικού χώρου συνηθίζουν να αραιδιάζουν κατά τις φιλικές συναντήσεις ή να προωθούν στά παράθυρα της δημόσιας διαφήμισης; Ή μήπως ο κόπος σωρεύτηκε κατά τη δική του διαδρομή και κατά τους δικούς του αγώνες, για την προσπέλαση στο χώρο της ιδιάζουσας τιμής και για την κατάκτηση του ζηλευτού αρχιεπισκοπικού θρόνου;

Εγώ, προσωπικά, δεν του άρνούμαι την εύαισθησία, τόν κόπο και τις απογοητεύσεις, που ένδεχομένως γέμισαν και ίσως ξεχείλισαν τό σάκκο της προσωπικής του περιπέτειας, κατά τη μακρά επισκοπική του διακονία. Και πιστεύω, ότι κανένας από όλους εκείνους, που άκουσαν την έξομολογητική του έπισήμανση, δεν θά διανοήθηκε να του άρνηθεί τό δικαίωμα της άνάπαυσης.

Άλλά, ή άπορία έγείρεται, άκριβώς μετά την άναγνώριση του δικαιώματός του να άναπαυθεί και να λυτρωθεί από τόν κόπο της συνεχούς διδασχής, από την πικρία της έντονης άναμέτρησης μέ τις ιδιολογίες, τις πεισματικές άντιλογίες και τις έκτροπές του άθεϊστικού αίώνα μας και να άποδεσμευθεί από την ύποχρέωση να άπαντάει, προσεκτικά και πειστικά, στά

άπανωτά έρωτήματα της σύγχρονης, έπαναστατημένης νεότητας.

Άν ο Άρχιεπίσκοπος Ίερώνυμος είχε κουραστεί από τά πολλά λόγια, γιατί έπιδίωξε να άνεβεί και τά ύπόλοιπα σκαλοπάτια της έκκλησιαστικής προβολής και να γίνει άποδέκτης νέων άντιλογιών και πρόσθετου κόπου; Ή γαλήνη και ή σιωπή δέν τόν μαγνητίζαν κείνη την έποχή και δέν τόν τραβούσαν έξω από τή δίνη της έξουσιαστικής πολυπραγμοσύνης;

Άλλά και άν άκόμα ύποθέσουμε, ότι, συρόμενος από τούς προβληματισμούς της έποχής και από τις έπίμονες φιλικές παρορμήσεις δέχτηκε να αναλάβει και τις πρόσθετες εύθυνες του θρόνου τών Άθηνών, γιατί δέν άποφασίζει τώρα, μετά την πρόσθετη, πικρή έμπειρία του, να άποδεσμευθεί από τό χαλινό τών βαρύτατων εύθυνών, για να άποσυρθεί, όριστικά και άμετάκλητα, στην ήσυχία και την άσκηση της σιωπής; Αύτή ή έπιλογή παραμένει άνοιχτή. Κανένας δέν έχει τό δικαίωμα να τόν έμποδίσει ή να τόν έπικρίνει και να άμαυρώσει τή φήμη του.

Τό ότι δέν προχωρεί στην έντιμη πράξη της παραίτησης, άλλά παραμένει στό θρόνο ως κινούμενος θρηνωδός μιās έντελώς άκαρπης και άφωνης, περίπου νεκρής, επισκοπικής διαδρομής, δέν μαγνητίζει τή συμπάθεια του πλή-

θους, αλλά, αντίθετα, αναμηνυ-
κάζει τό ρέκβιεμ τῆς ἀποτυχίας.

Δέν θά ἀφήσω ἀσχολίαστο
καί τό τρίτο εὐρηματικό ἐπιχεί-
ρημα, μέ τό ὁποῖο ὑπερασπίστηκε
τήν ἀπραξία του καί τήν ἀφωνία
του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος,
ὅταν ἡ νεανική ζωντανία τῶν Θεσ-
σαλονικιῶν ἐπισκεπτῶν του τόν
ἔστησε στό ἐδώλιο τοῦ κρινόμε-
νου.

«Ἡ σιωπή εἶναι κάτι πιά οὐ-
σιαστικό στή ζωή μας. Τά πολλά τά
λόγια τά παίρνει ὁ ἀέρας. Ἡ κραυ-
γή τῆς σιωπῆς εἶναι ἡ πιά δυνατή
ἀπ' ὅλες».

Πῶς μπορεῖτε νά φανταστεῖ-
τε ἕνα πνευματικό ἡγέτη, διάδοχο
τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, πού δέν
ἐκφέρει λόγο ὁδηγητικό καί κραυ-
γάζει μέ τή σιωπή του; Πού ἐμφα-
νίζεται σέ δημόσιους χώρους, ὡς
στήλη ἁλατος, ἀφωνος καί ἀνέκ-
φραστος; Πού, ὅταν οἱ πονεμένοι
καί πικραμένοι καταθέτουν μπρο-
στά του τά ἀφόρητα βάρη τῆς κα-
θημερινότητας, τά ἀνατρεπτικά
τῶν ὀνείρων καί ἀνασταλτικά τῶν
ἐλπίδων, αὐτός στερεώνει τό βλέμ-
μα στό ἄπειρο καί δείχνει νά συνο-
μιλεῖ (ἂν συνομιλεῖ!!!) μέ τή μούμια
τοῦ Φαραώ; Πού φιλοτιμεῖται νά
ἐμφανίζεται καί νά προβάλλεται
ὡς διάδοχος τοῦ ἀποστόλου τῆς
πόλης τῶν Ἀθηνῶν καί ὅλων τῶν

ἐθνῶν Παύλου καί δέν εἶναι σέ
θέση νά ἀρθρώσει φωτισμένη κα-
τήχηση μπροστά στούς Ἀθηναί-
ους τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἰῶνα;

Στερεωμένη ἐμπειρία καί κραυ-
γάζουσα μαρτυρία τῶν «ἐγγύς»
καί τῶν «μακράν», τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ πληρώματος καί τῶν ἀπο-
στασιοποιημένων καί ἀδιάφορων
σχολιαστῶν τῆς ἐπικαιρότητας,
εἶναι, ὅτι ὁ ἀρχιεπισκοπικός θρό-
νος εἶναι «παγωμένος» καί «μουγ-
γός». Δέν εἶναι σέ θέση νά ἐκπέμ-
πει ἀκτίνα παρήγορης ζεστασιᾶς
σέ τούτη τήν καταιγίδα τῆς πνευ-
ματικῆς, τῆς ἠθικῆς καί τῆς οἰκο-
νομικῆς κρίσης. Καί δέ διαθέτει τό
ἀποστολικό θησαύρισμα τῆς ἀφο-
βίας, τῆς ριψοκίνδυνης τόλμης καί
τῆς στέρεης, ἀποκλειστικῆς ἀνα-
φορᾶς στό Πρόσωπο τοῦ Διδα-
σκάλου Κυρίου, πού ἀναδεικνύει
τόν ἐκκλησιαστικό λειτουργό διά-
δοχο τῶν δώδεκα ἁγίων Ἀποστό-
λων, ποιμένα καί διδάσκαλο τῆς-
περί αὐτόν-γενεᾶς, ἐμπνευστήν
καί ὁδηγητήν τῶν διαδόχων του,
πού θά ἀντλοῦν ἀπό τή δική του
πνευματική ἄσκηση καί τό δικό
του ποιμαντικό μόχθο τό σχεδια-
σμό τῆς δικῆς τους πορείας καί τήν
παρακίνηση γιά τήν ἀνάπτυξη καί
τήν ὁλοκλήρωση τοῦ δικοῦ τους
θυσιαστικοῦ χρέους.

Ἄν, στό πολύχρωμο ἀρχιεπι-

σκοπικό περιβάλλον, βρεθεί άνθρωπος, πού γνήσια και εύσυνείδητα αγαπάει τόν πλανώμενο στό σκοτάδι τής άμηχανίας και τής άφωνίας σημερινό Αρχιεπίσκοπο, ή μόνη έξυπνέτηση, πού θά μπορέσει νά τοῦ προσφέρει, εἶναι νά τόν πιάσει άδελφικά από τό χέρι και νά τόν όδηγήσει σέ παραίτηση. Νά τόν βγάλει έξω από τό κύκλωμα τής ραδιουργίας και τής άκραίας ήθικῆς διαστροφῆς και νά τόν όδηγήσει στή γαλήνη τής μοναξιάς και στήν άπάθεια τής σιωπῆς. Σέ χῶρο, πού ανταποκρίνεται στίς έπιθυμίες του και στίς άναζητήσεις του. Και στήν κραυγή τής σιω-

πῆς, πού ό ίδιος τή θεωρεῖ και τήν εκτιμάει ὡς τήν «πιό δυνατή άπ' όλες».

Τώρα, αν ή άπόσυρση τοῦ Αρχιεπισκόπου Ιερώνυμου θά συνοδεύεται μέ τήν έγγύηση ανάδειξης, στον έπισκοπικό θρόνο τής πρωτεύουσας, προσωπικότητας χαρισματικῆς, μέ ήθος και δυναμισμό άντλημένα από τήν παρακαταθήκη τών έμπνευσμένων και άγιασμένων Πατέρων μας, αυτό άποτελεῖ άπορία και έρώτημα, πού ή κείμενη έμπειρία δέν εἶναι σέ θέση νά διασαφηνίσει.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Ό δεσπότης δέν εἶναι ό πατέρας και ποιμένας τής Μητροπολιτικῆς περιφέρειας, πού τοῦ άνάθεσε ή Ιερά Σύνοδος; Ποιός Ιερός Κανόνας όρίζει, ότi δικαιούται νά εγκαταλείπει κάθε λίγο και λιγάκι τά πνευματικά του παιδιά και νά γυροφέρνει στά πανηγύρια όλης τής Ελλάδας;

Θά έχεις δεῖ, ότi κάποιοι δεσποτάδες έχουν τή βαλίτσα στό χέρι και γυρνάνε, σαν ψιλικατζῆδες, από πανηγύρι σέ πανηγύρι. Μοναδική προσφορά τους εἶναι νά έπιδεικνύουν τή μίτρα τους και την πατερίτσα τους.

Χάλι άδιόρθωτο.

Φιλικά
Παπα-Γιώργης

Ποιμαντικές Έπισημάνσεις απ' την Παγκόσμια Όρθοδοξία

Ἡ πρώτη ἀνάγκη

(Ο συγγραφέας τοῦ κειμένου, πού ἀκολουθεῖ σέ μετάφραση, εἶναι γνωστός στούς ἀναγνώστες μας (τ. 171 12). Εἶναι συνταξιούχος Ἱεράρχης τῆς <<Όρθόδοξου Ἐκκλησίας στήν Ἀμερική>> (OCA), κτήτορας καί ἡγούμενος τῆς Μονῆς Νέο Ὀστρογκ στόν Καναδά. Ἐδῶ μᾶς κάνει κοινωνοῦς τῆς ἀγωνίας του γιά τήν κατάσταση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στή χώρα του. Οἱ ἐπισημάνσεις του ἀναφέρονται σέ σύγχρονα προβλήματα, πού ταλανίζουν ὅλες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίες).

Θά ἦταν δύσκολο νά καταγράψει κανεῖς ὅλα τά προβλήματα, πού ὑπάρχουν μέσα στίς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες στή Βόρεια Ἀμερική, γιά νά μή ποῦμε σ' ὅλο τόν ὑπόλοιπο κόσμο. Θά ἦταν ἀπαράδεκτο νά συμβιβάσουμε τήν Ἐκκλησία μέ τά γούστα τοῦ κόσμου, ἤ μέ τίς ἡθικές ἐπιταγές τῶν κοσμικῶν κοινωνιῶν. Πρέπει, ἐν τούτοις, νά προσαρμοστοῦμε στούς τρόπους, πού πολιτεύεται ὁ κόσμος, μέσα στόν ὁποῖο ζοῦμε καί στόν ὁποῖο θέλουμε

νά μεταδώσουμε τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ «Αὐτοκρατορική Ἐκκλησία» ἦταν καί αὐτή μιά προσαρμογή, (κάποιοι θά τήν ἔλεγαν φθορά), σέ μιά πολιτειακή συγκυρία καί ἓνα τρόπο διακυβερνήσεως, πού κυριάρχησε πρίν ἀπό πολλά χρόνια. Αὐτή ἡ ἐποχή ἔχει πρό πολλοῦ περάσει. Δέν μπορούμε πιά νά λέμε στό λαό νά δίνει ἀπλῶς χρήματα καί νά ὑπακούει τυφλά, χωρίς νά ἐρευνᾷ γιά τή δημόσια εἰκόνα καί

τίς οικονομικές υποθέσεις της Ἐκκλησίας.

Πρέπει, ἐξ ἄλλου, σάν Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, νά μέινουμε πιστά στόν ἱεραρχικό χαρακτήρα τῆς Ἐκκλησίας, πού ἔχει θεσπιστεῖ καί ἐπιβάλλεται νά γίνεται σεβαστός. Ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ νά ἀντιμετωπίζεται σά μιὰ ἐταιρεία. Οἱ ἐπιθέσεις κατά τῶν ἱεραρχῶν, (σ.μ. ἀναίτια, γιά λόγους ἀντιπολιτεύσεως ἢ ἄλλους) δέν ἔχουν θέση. Αὐτό δέν σημαίνει ἐπικρότηση τοῦ δεσποτισμοῦ. Οὔτε ὅτι ὁ λαός ὑπάρχει μόνο γιά νά στηρίζει οικονομικά τίς ἐκκλησιαστικές δραστηριότητες χωρίς νά ἔχει φωνή. Πράγματι, πολλά ἀπό τά σημαντικότερα ἐπιτεύγματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Βόρεια Ἀμερική τά τελευταῖα χρόνια εἶναι ἔργα πρωτοβουλίας λαϊκῶν.

Σκέπτομαι ὅλο καί περισσότερο ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἀδήριτη γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία σήμερα νά ἀποδεσμευτεῖ ἀπό τή Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία καί τοὺς ἀπηργαωμένους τρόπους της, μέ τοὺς ὁποίους αὐτὴ διαχειριζόταν τίς ἐκκλησιαστικές υποθέσεις. Δέν μπορῶ νά δῶ, πῶς θά ἦταν δυνατό νά ἔχουμε, ἐνδεχομένως, ἐνότητα ἢ μαρτυρία Ὁρθοδοξίας τόν 21ο αἰῶνα στή Βόρεια Ἀμερική, ἐνῶ ἀναπνέουμε ἀκόμα τόν ἀέρα τῶν χρόνων τοῦ Βυζαντίου. Εἶναι καιρός νά παρακάμ-

ψουμε τοὺς μύθους καί νά παραδεχτοῦμε ὅτι ἡ Αὐτοκρατορία ἐφθάσῃ ἐκ τῶν ἔσω, καί ὅτι ἡ καταστροφή της ὑπῆρξε τό ἀποτέλεσμα συσσωρεύσεως μακρᾶς σειρᾶς ἀνόητων μικροαλλοιώσεων. Ὅσο, λοιπόν, καί μεῖς παραμένουμε μολυσμένοι ἀπό τόν ἴδιο ἰό αὐτοκαταστροφῆς, ἅς μὴν περιμένουμε καλυτέρα τύχη.

Τό ἔργο μας, σίγουρα, δέν εἶναι νά ἐξελληνίσουμε ἢ νά «ἐκρωσίσουμε» τήν Ἀμερική, τό Μεξικό, τόν Καναδά, καί δέν πρόκειται νά μᾶς πάρει κανεῖς στά σοβαρά ἂν ἐξακολουθοῦμε νά βασιζομε τήν πολιτική καί τή μεθοδολογία μας στό Βυζάντιο τοῦ 13ου αἰῶνα. Πρώτιστο καθήκον, ἡμῶν τῶν ἱεραρχῶν, (ἀκόμα καί ὅσων ἀπό μᾶς ἔχουν συνταξιοδοτηθεῖ), εἶναι νά κατηχοῦμε τό λαό, νά τοῦ προσφέρουμε πνευματική καθοδήγηση. Κανεῖς μας δέν μπορεῖ νά διεκδικεῖ τήν τελειότητα· εἴμαστε ὅλοι ἄνθρωποι μέ ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καί ἐλαττώματα. Χρειαζόμαστε καί ἐμεῖς, ὅπως, ὅλοι οἱ ἄλλοι, τή συμπάθεια καί τίς προσευχές τῶν πιστῶν. Τό βάρος τῶν διοικητικῶν καθηκόντων εἶναι μιὰ πραγματικότητα, πού ὁ ἱεράρχης συνεχῶς ἀντιμετωπίζει. Ὁ πιστός πρέπει νά ἀναγνωρίσει ὅτι αὐτό τό βάρος εἶναι μεγάλο.

Παρά ταῦτα, χωρίς τήν ἄγρυπνη μέριμνα τῶν ἐπισκόπων, γιά τό

τί διδαχή παρέχεται στίς ἐνορίες καί πῶς τελοῦνται οἱ Θεῖες Λειτουργί-
ες, χωρίς τόν κατηχητικό ρόλο τους
καί τήν πνευματική τους καθοδή-
γηση, τήν ὁποία εἶναι ἀνάγκη νά
προσφέρουν, (ἀκόμα καί ὅσοι ἔχου-
με συνταξιοδοτηθεῖ), δέν εἶναι δυ-
νατόν νά ἐπιτύχουμε τήν πληρότητα
τῆς ζωῆς, πού προσφέρει ἡ Ὁρθό-
δοξη Ἐκκλησία. Ὁ 21ος αἰώνας μᾶς
παρέχει πρωτόγνωρες προκλήσεις
γιά τήν πίστη μας. Καινούργια προ-
βλήματα προβάλλουν συνεχῶς, πού
πρέπει νά ἀντιμετωπίζουμε. Ἀπλές
διαβεβαιώσεις, ὅτι μᾶς ἐνδιαφέ-
ρουν, δέν ἐπαρκοῦν. Οἱ ἱεράρχες καί
οἱ ἱερεῖς πρέπει νά δουλεύουν πιό
σφικτά συνδεδεμένοι μέ τό λαό στίς
μέρες μας. Πρέπει νά καταλάβουμε
ὅτι οἱ λαϊκοί δυσκολεύονται ὅλο καί
περισσότερο νά παρέχουν τήν οἰκο-
νομική τους στήριξη καί αὐτή ἡ κα-
τάσταση ἐπιδεινώνεται χρόνο μέ τό
χρόνο. (σ.μ. Στό ἐξωτερικό τό πρό-
βλημα αὐτό εἶναι ὀξύτερο ἀπ' ὅ,τι
σέ μᾶς, γιατί ὁ κλῆρος δέν συντηρεῖ-
ται ἀπό τό κράτος, ἀλλά ἀπό τίς
κοινότητες). Οἱ τιμές τοῦ πετρε-
λαίου, τῶν προϊόντων καί ὁ,τιδήποτε
ἄλλου ἐπηρεάζει αὐτή τήν κατά-
σταση. Δέν προβλέπεται νά δημι-
ουργήσουν καταστάσεις πιό εὐκο-
λες· τά πράγματα μάλλον χειροτε-
ρεύουν. Τά τεράστια οἰκονομικά
προβλήματα, πού συνεχῶς ἀνακύ-
πτουν, ἔχουν δυσβάστακτες ἀνθρω-

πιστικές ἐπιπτώσεις.

Ἡ συνετή οἰκονομική διαχεί-
ριση δέν εἶναι τό μόνο ζητούμενο,
ἄν καί σημαντικό. Ἡ ἀνταπόκριση
στίς πνευματικές τάσεις καί οἱ ἀ-
παντήσεις πάνω στό ἐπίμαχα θέμα-
τα τοῦ 21ου αἰῶνα ἔχουν ἄκρως ζω-
τική σημασία. Μέ συνταγές καί
προλήψεις τοῦ 19ου αἰῶνα δέν μπο-
ροῦμε νά συντηρήσουμε τήν πίστη
καί τή πνευματική ζωή τῶν πιστῶν
τοῦ αἰῶνα μας. Χρειάζεται νά βροῦ-
με τή δύναμη καί τήν ἐτοιμότητα
τοῦ πνεύματος νά δοῦμε τά τερά-
στια θέματα, πού ταλανίζουν σή-
μερα τήν ἀνθρωπότητα μέσα ἀπό
τήν προοπτική τῆς πίστεώς μας. Καί
νά δώσουμε σέ αὐτά μεγαλύτερη
βαρύτητα ἀπό ὅ,τι δίνουμε στήν τρέ-
χουσα ἐκκλησιαστική μικροπολιτι-
κή, ἀκόμα καί στό σοβαρό ὄντως
πρόβλημα τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν
ποικίλων δικαιοδοσιῶν μας. (σ.μ.
Ὑπαινιγμός στήν ἀπαράδεκτη κα-
τάσταση τῆς διασπάσεως τῆς Ὁρθο-
δόξου Ἐκκλησίας στήν ἀλλοδαπή
σέ ἀνεξάρτητες μεταξύ τους ἐθνικές
κοινότητες).

Οἱ σκόρπιες αὐτές σκέψεις
ρίχνονται στό τραπέζι γιά συζήτη-
ση. Ἐνδεχομένως θά προκαλέσουν
κάποια ὀργισμένη δημόσια διαμαρ-
τυρία, ἀλλ' ἄς ἐλπίσουμε, καί κά-
ποιον ἐντιμο στοχασμό.

**Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφός σας
Ἀρχιεπίσκοπος Λάζαρος (Puhalo)**

“Εγκαιρη παρέμβαση(!!!)”

Στό τέλος του Δεκεμβρίου, λίγο πριν από τη μεγάλη γιορτή των Χριστουγέννων, η Ίερα Σύνοδος της Έκκλησίας της Ελλάδος έξαπέλυσε μήνυμα προς όλο το ποίμνιό Της, προς τους έγγυς και τους μακράν, προς τους παράγοντες, που εύθύνονται για την καταστροφή της οικονομίας και προς τις άνωποψιαστες υπάρξεις, που από τη μιά ώρα στην άλλη βρέθηκαν εγκλωβισμένη στην έσχατη άνεχεια.

Θέλω να θυμίσω στους άναγνώστες μου μια λεπτομέρεια, που ένδεχομένως να πέρασε στή σκιά της λησμοσύνης. Τό θέμα της οικονομικής κρίσης στην πατρίδα μας άπασχόλησε την όλομέλεια της Ίεραρχίας της Έκκλησίας της Ελλάδος, κατά την έπίσημη τακτική Συνέλευσή Της, στίς άρχές του Όκτωβρίου. Καί τότε πήραν την άπόφαση, να άπευθυνθούν στα λαϊκά στρώματα, μέ έξειδικευμένο μήνυμα και νά τά ένημερώσουν.

Όμως, η πολλή αγάπη προς τό ποίμνιο και τό άνύστακτο ένδιαφέρον για τη διαφώτισή του και την ένδυνάμωσή του, παρέπεμψε τό σύντομο Συνοδικό μήνυμα σέ μιά διαδικασία, που κράτησε τρεῖς μήνες, από τις άρχές του Όκτωβρίου ἴσαμε τό τέλος του Δεκεμβρίου. Άραγε αυτή η καθυστέρηση οφείλεται στο ένδιαφέρον των Ίεραρχών, να συλλέξουντά άπαραίτητα στοιχεία και να διατυπώσουν τό μήνυμά τους μέ κρυστάλλινη σαφήνεια και μέ διαλεκτική, που πείθει και πού-μέσα στο βαθύ σκοτάδι-άνοίγει όρίζοντες έλπίδας;

Η μελέτη του κειμένου δέν άφήνει περιθώρια για τέτοιες ύπόνοιες. Τό μήκος του είναι άρκετό, ἴσως και πληθωρικό, άφού προοριζόταν να άναγνωστεῖ στίς Έκκλησίες, κατά την ώρα της λατρείας. Όστόσο, εκτός από τό μήκος, τό βαρύνει και τό μειονέκτημα της ασάφειας. Άν τά πολλά λόγια είναι φτώχεια, οί μπερδεμένες έννοιες σκοτάδι. Δέν ξέρεις, πού πατάς. Δέν εῖσαι

βέβαιος πού βρίσκεσαι.

Τό έρώτημα, πού προκύπτει: Μήπως αυτή η άβεβαιότητα είχε κυριαρχήσει και στή Συνέλευση της Ίεραρχίας; Μήπως, θολωμένοι από τις άγωνίες του λαού, άποφάσισαν να θέσουν στην τράπεζα των συζητήσεων τους τό θέμα «οικονομική κρίση», αλλά μέσα τους δέ τύπησε τό καμπανάκι της άδελφικής συμπόνιας και η γραφίδα τους δέ δέχτηκε τό ξεχείλισμα της πατρικής αγάπης;

Οί κρυφές εύθυνες

Στό άργοπορημένο άνακοινωθέν της Ίεραρχίας γίνεται λόγος για δικές Της εύθυνες, αλλά δέν κατατίθεται καμμία ένδειξη, πού να τις προσδιορίζει και να πείθει τους άναγνώστες, ότι οί ποιμένες του μετανόησαν ειλικρινά και ότι η μετάνοιά τους άνοίγει ένα καινούργιο δρόμο στην εκκλησιαστική μας πραγματικότητα.

Διαβάζουμε: «Στήν Σύνοδο της Ίεραρχίας έμείς, οί πνευματικοί σας πατέρες, κάναμε την

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Έκκλησιαστικής Ένημέρωσης

Κωδικός 2360

Ίδιοκτήτης-Έκδότης

ό Μητροπολίτης

Άττικής και Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΑΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αϋλών Άττικής

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδά

Ίωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

αυτόκριτική μας, θελήσαμε νά ἀναμετρηθοῦμε μέ τίς εὐθύνες μας καί νά ἀναζητήσουμε μέ τόλμη τό μερίδιο τῆς ἐνδεχομένης δικῆς μας ὑπαιτιότητος στήν παροῦσα κρίση. Ξέρουμε, ὅτι κάποιες φορές σᾶς πικράναμε, σᾶς σκανδαλίσαμε ἴσως. Δέν ἀντιδράσαμε ἄμεσα καί καίρια σέ συμπεριφορές πού σᾶς πλήγωσαν...».

Δυό ἐπιφυλάξεις, στό τμῆμα αὐτό τοῦ ἀνακρινωθέντος, διεγείρουν ὑποψίες.

Ἡ πρώτη: «Θελήσαμε... νά ἀναζητήσουμε μέ τόλμη τό μερίδιο τῆς ἐνδεχομένης δικῆς μας ὑπαιτιότητος».

Οἱ ἀδελφοί ἱεράρχες, πού ἔζησαν, σέ μικρός χρόνου, τήν ἀφόρητη δυσσομία τῶν ἀποθητικῶν ἐκκλησιαστικῶν σκανδάλων καί τή λάβα τῆς ὀξυμένης κοινωνικῆς ἀντίδρασης, τολμοῦν νά προσεγγίσουν, ὄχι ὡς πραγματική, ἀλλά ὡς ἐνδεχόμενη τή δική τους εὐθύνη; Τό χρέος τους, πού τό παράβλεψαν καί τό παραμέρισαν, ἦταν νά καθάρουν τήν αὐλή τῆς Ἐκκλησίας καί νά λειτουργήσουν ὡς γνήσιοι διάδοχοι τῶν ἁγίων ἀποστόλων καί πιστά τέκνα τῶν χαρισματικῶν Πατέρων μας. Ἄν αὐτό δέν ἐγίνε (καί τά γεγονότα ἐπιβεβαιώνουν, ὅτι δέν ἐγίνε), δέν παρέχεται σέ κανένα μας τό δικαίωμα νά κάνουμε λόγο γιά ἐνδεχόμενη δική μας ὑπαιτιότητα. Ὁ λόγος μας πρέπει νά εἶναι στεναγμός μετάνοιας καί ἡ ἀναφορά μας στό λαό τοῦ Θεοῦ ὑπόσχεση, ὅτι θά κάνουμε τό πᾶν, γιά νά εὐθυγραμμιστεῖ ἡ Συνοδική διοίκηση στίς διδαχές τοῦ Κυρίου μας καί στό πνεῦμα τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἡ μεταβίβαση τῶν εὐθυνῶν

Συνεχίζοντας τή μελέτη τοῦ κειμένου, σκοντάφω σέ τρίτη λαθεμένη ἐπισήμανση. Οἱ Συνοδικοί ἱεράρχες, μεταφέρουν ζαφνικά τό πλεονάζον βάρος τῆς εὐθύνης στούς ἐχθρούς τῆς Ἐκκλησίας.

Γράφουν: «Οἱ ἐμποροὶ τῆς κατεδάφισης τῆς σχέσης τοῦ λαοῦ μέ τήν ποιμαίνουσα Ἐκκλησία του ἐκμεταλλεύτηκαν στό ἔπακρο τά πραγματικά ἢ κατασκευασμένα σκάνδαλα καί προσπάθησαν νά διαρρήξουν τήν ἐμπιστοσύνη σας στήν Ἐκκλησία».

Ἡ μεταβίβαση αὐτή εἶναι περιττή. Οὔτε οἱ θεολογικές μας μελέτες, οὔτε ἡ μακραιωνία πράξη τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε ἡ προσωπική μας ἐμπειρία μᾶς ἐπιτρέπουν νά ἀποσυρόμαστε ἀπό τό χρέος τῆς εἰλικρινοῦς μετάνοιας καί νά καθίζουμε στό σκαμνί τῆς εὐθύνης κάποιους ἄλλους, ἐστω καί ἂν αὐτοί εἶναι δηλωμένοι ἐχθροί μας.

Οἱ διαφημιστές τῶν ἐκκλησιαστικῶν σκανδάλων ἀναμόχλευσαν τόν ἐκκλησιαστικό βουρκο καί τόν διαφήμισαν, μέ πρόθεση νά μειώσουν ὅλη τήν ἱεραρχία καί νά λανσάρουν τήν ἀθεΐα.

Ὅλες αὐτές οἱ κινήσεις, λαθεμένες κινήσεις, ἀποδεικνύουν ὅτι τό μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας στό λαό δέν ἔκτισε τήν ἐμπιστοσύνη, ἀλλά μεγέθυνε τίς ὑποψίες. Τά σκάνδαλα, πού ἐνεργοποίησαν τοὺς μηχανισμούς τῆς δημοσιογραφίας, ἀναπαράχτηκαν καί μεγάλωσαν τίς πληγές.

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliροφορισι.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr